

ניצוצי חיוזק ואמונה
מאוצר שיחותיו של הגאון הצדיק
רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א

האמונה והחיוזק

פניני הפרשה

פתגמין קדישין ומרגניתין טבין
שנשמעו מפיק' הגה"צ מורינ' שליט"א
בשעה של קורת רוח בשבילי דאורחא

ג' תרומה ר"ח אדר א' תשע"ו לפ"ק

שאלו למורינ' שליט"א האיך יכולין לחיות חיי טהרה וקדושה.

ענה מורינ' שליט"א: הרה"ק מסלאנים כותב (תורת אבות מכתבים) דרש"י מפרש על "שני חיי שרה" - 'כולן שוין לטובה', וביאור דבריו הקדושים הוא דעצה טובה קא משמע לן שכדי לחיות חיי טהרה וקדושה כשרה אמנו הקדושה והצנועה, צריך להיות 'כולן שוין לטובה', דהיינו שישים בטחוננו בה' שכל מה שעשה הוא לטובתנו, ולברך על הרעה כמו על הטובה, ויהיו שוין בעינינו לטובה.

ערבי פסחים תשס"ד לפ"ק

מורינ' שליט"א אמר: "עבד משכיל" (משלי ז' ב') זה אלעזר עבד אברהם' (מדרש רבה פר' ס' פס' ב'), והטעם בזה כי אלעזר על פי שידע שהוא מזרעו של חם שנתקלל "עבד עבדים יהיה לאחיו", עכ"ז לא התייאש א"ע לגמרי לומר אבדתי את עולמי, רק אמר מוטב יהא חלקי לשמש את אברהם אבינו, ואל יהא חלקי לשמש בעל תאוה עם תאוותו, ועל ידי זה זכה להיות 'מעשרה שלא מתו' (כדאיתא במס' דר' ארץ זוטא פ"א), וע"ז אמרו חז"ל (מדרש רבה פר' נ"ט פס' ח') "ומושל בכל אשר לו" שהיה 'מושל ביצרו כמו רבו' ור"ל שפטט ביצרו ולא אמר נואש לנפשו.

מורינ' שליט"א ביאר: כשראתה רבקה את יצחק בפעם ראשונה אמרה לאלעזר "מי האיש הלזה" - כי קלסתר פניו של יצחק אבינו היה מלא פחד ויראת אלקים, ולכן שאלה האיך אוכל לידבק באיש כזה "ויאמר העבד, הוא אדוני" - אל תחשוש, כי בתוכו טמון גם כן ממדת אביו אברהם אדוני דהיינו מדת החסד וכל גבורתו הכל הוא חסד נסתר.

לאור המצב - צפרא דשבתא

שופטים תשע"ג לפ"ק

מורינ' שליט"א העיר על מה שאמרו בגמ' (גיטין נח.) 'מעשה ברבי יהושע בן חנניה ששאל לתינוק בבית האסורים "מי נתן למשיסה יעקב וכו'", ענה אותו תינוק, "הלא ה' זו חטאנו לו וכו'", אמר מובטחני שמורה הוראה בישראל, לא היו ימים מועטין עד שהורה הוראה בישראל. לכאורה צ"ב וכי משום שידע להשיב מקרא מלא, יוכל גם לעתיד לפסוק הוראות.

אלא הענין בזה הוא, כי בעת מלחמה וזעם, טבע בני אדם הוא לשכוח עיקר הסיבה והמסבב לכל הצרות, ומאשימים את פלוני או אלמוני, וגם בחורבן הבית היה כל מיני פאליטיק'ס בדרכי המלחמה וכמבואר בגיטין, וכשראה ריב"ח באותו תינוק שלא נתבלבל מוחו בצוק העתים, ועדיין שכלו זך וישר לכוון המשך הפסוק עם הסיבה האמיתית לכל הבא עלינו, הבין כי בוודאי לגדלות נוצר.

רבש"ע אל תשליכינו!

פרקליט אח"ד

אשרינו מה טוב חלקינו - שעל ידי בטחון בה' נתאפשר לרכוש לעצמינו פרקליט טוב ומליץ יושר, שאין כדוגמתו לעמוד לעזרת הבוטחים בו בעמדו במשפט, הלא הוא 'אלו-ה עולם בורא קצות הארץ', וכדאיתא במדרש תהלים (קמ"ו) ז"ל: **רצונכם פרקליט שהוא עומד לעולם בטחו בו בכל עת ואתם עומדים**, שנאמר **"אשרי שא-ל יעקב בעזרו וגו"** אם אתם יודעים **במי אתם בוטחים במי שעשה שמים וארץ, משמחתני את השמים והרקעתי את הארץ שמה אזו ממקומן, כך מי שהוא בוטח בי אין שכרו פוסק לעולם**, לכן נאמר "אשרי שא-ל יעקב בעזרו וגו" מה כתיב אחריו **"עושה שמים וארץ וגו"**.

והוא כאדם האומר לחבירו וידיד נפשו העומד לפני דין תורה מסובך וקשה, ומייעצו ואומר לו 'רצונך לנצח בדין, תקח לך את פלוני ופלוני המפורסם לטוען רבני והנך מובטך שתצא זכאי בדין', כן הדבר הזה כי השם יתברך עליון על כל, ומי יאמר לו מה תעשה, ואשרי למי שזוכה שיהיה ה' פרקליטו, והכל על ידי הבטחון.

לכן אשרי אדם בוטח בך ועוז לך בך, כי לעולם לא ימוט כימי השמים על הארץ, בשכר שיבטח בה' בתמימות ובביטול גמור בלי שום התחכמות הבאה מצד הסטרא אחרא רח"ל, כדרך שהורה לנו רביה"ק להתהלך בתמימות דוקא, וכמו שכתב בספרו הקדוש (ליקוטי מוהר"ן תנינא ק"ד) ז"ל: 'היה אוהב מאוד את העבודות הפשוטות של סתם בני אדם האנשים הפשוטים הכשרים, והיה אוהב מאוד מי שיכול לומר הרבה תחינות ובקשות בתוך סידורים הגדולים כדרך ההמון עם הכשרים... כי עיקר היהדות הוא בפשיטות ובתמימות גמור בלי שום התחכמות כמבואר אצלינו כבר כמה פעמים'.

וכן מובא גם בספה"ק שיחות הר"ן (שיחה ל"ג) ז"ל, 'פעם אחת היה מדבר מאמונה ענה ואמר: אצל העולם אמונה הוא דבר קטן ואצלי אמונה הוא דבר גדול מאוד, ועיקר האמונה היא בלי שום חכמות וחקירות כלל רק בפשיטות גמור כמו שהנשים וההמון עם הכשרים מאמינים'.

והמאמין בתמימות בוודאי תמיד תפלתו בפיו, כי בגודל בטחוננו שהשי"ת עומד לנגדו, בוודאי ישפוך שיחו בכל עת, והשם לעומתו ברוך יאמר להתברך בכל מילי דמיטב.

אל תשליכנו מלפניך

טוב ה' לכל לנפש תדרשנו, ואף נפשות הצמאים ומשתוקקים ליהנות מאור האמונה בקשתם יענה ויחיש לשוועתם, והזועק ומתחנן אל השם ואומר 'אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו': **רבנו של עולם נעם מיר נישט צו דעם ביטחון, נעם מיר נישט צו דעם ביטחון, רבנו של עולם נעם מיר נישט צו דעם ביטחון, אויב האב איך ביטחון האב איך דאך אלצדיג, נעם מיר נישט צו דער אמונה מיט דעם בטחון!!!** [רבנו של עולם אל תיקח מאתי הבטחון, אל תיקח מאיתי הבטחון, רבנו של עולם אל תיקח מאיתי הבטחון, אם יש לי בטחון יש לי הכל, אל תיקח מאתי אמונה ובטחון!!!], בוודאי תבוא תפלתו בפניו וינשקנה, וימלא משאלותיו.

וכן ראוי להתפלל בכל פעם שאל יאבד בטחוני ח"ו, וכמובא בספה"ק תולדות יעקב יוסף (משפטים, אות א') ז"ל: "שמעתי ממורי כשרוצין ליפרע העונש למי שהוא ראוי לעונש אזי נוטלין ממנו מדריגת הבטחון, ע"כ ראוי להתפלל לפניו יתברך שיתחזק בבטחון בו וכו' ודפח"ח".

וזה כמה פעמים סיפרתי מה ששמעתי מהרה"ח ר' אלי' ראטה ע"ה (משב"ק הרה"ק ר' שלמה'קע מ'זוועהיל ז'צ"ל), אשר כל גלי הים עליו עברו, ובמשך ימי חייו סבל רבות יסורים ומכאובים, ופעם כאשר גברה התלאה חשב במו נפשו לילך אל שריד בית מקדשינו הכותל המערבי, לשפוך נפשו לפני ה' מרוב שיחו וצערו.

ור' אלי' היה לו יד ושם בכתבי רבינו, ובלכתו עלי דרך נזכר במש"כ רביה"ק בליקוטי מוהר"ן (סימן צ"ו) ז"ל: 'ואמר שאפילו כשאין יכולין לדבר כלל, אפילו כשמדברין רק דיבור אחד, גם כן טוב מאד, ואמר שאפילו אם אינו יכול לדבר רק דיבור אחד, יהיה חזק בדעתו וידבר אותו הדיבור כמה וכמה פעמים בלי שיעור וערך, ואפילו אם יבלה כמה וכמה ימים בדיבור זה לבד גם זה טוב, ויהיה חזק ואמיץ, וירבה לדבר אותו הדיבור פעמים אין מספר, עד שירחם עליו השם יתברך ויפתח פיו ויוכל לפרש שיחתו'.

של עולם ווארף מיך נישט אוועק'.
והלא הדברים מבהילים, מפי איש קדוש ר' אפרים נאמר, כי גם
אם כגובה ארזים גבהו, אף על פי כן עדיין מרחוק ה' נראה וצריך לזעוק
ולהתירע 'רבונו של עולם ווארף מיך נישט אוועק'. (ע"ע בספר אוסף מכתבים מכתב
קס"ג).

***

ומדד את מצבו ומצא את עצמו בדרגה זו שאין בכוחו להוציא מפיו יותר
מדיבור אחד לפני השם יתברך, אולם בשפל מצבו הרגיש כי דבר אין בפיו
ובלשונו מלה, ואינה ה' הטוב לידו שמצא שם את ר' אפרים קארקאווסקי
ז"ל ושאל ממנו 'איך בעט איין זאך, זאגט מיר דעם ווארט' [נא תן לי
המילה].
ר' אפרים ענה לו תשובה נוראה אין כדוגמתה, ואמר לו תתפלל: 'רבונו

פניני המכתבים

מכתבי הגה"צ מורינו שליט"א
לאור הזמן והפרשה

שד-י פרה ורבה (עיין סימן י"א), שהוא הרחמים האמיתיים, וע"י שמירת
הברית שורה השם הזה בבחינת **ואל-שד-י יתן לכם רחמים**, והסט"א
נוטלת את הרחמים הקודשים הללו ומפתה את האדם שהם אכזריות
(כי הוא מתגבר על התאוות המדומות הבהמיות שהסט"א מציגה אותם לפניו כטוב וכרחמנות)
רח"ל ה' ישמרנו.

נמצא שבכל בחינה שמכניעים את הרע אע"פ של ביטל את טבע
התאוות והחמימות, אלא הפך את הטבע לטוב, וממילא נעשה
השתוקקות ורצונות קדושות ושלחבת הלב עולה, בבחי' **ומבשרי אֶחָזָה
אֶל־ה'** (איוב י"ט כ"ו), וזוכה להתענג על ה' וליהנות מזיו שכינתו ע"י שהיפך
את הרע לטוב ולמועיל.

ועפ"ז מובן מש"כ רבינו הק' בסימן כ"ב: וכשהגוף צח ואור תוכל
הנשמה להתרומם ע"י הגוף, ע"ש בסעיף ה'.

יעקב מאיר

*

²אני ממחר מאד ובקיצור אזכיר דבר תורה ואמונה, כמו שכתוב **"אודיע
אֶמְנִנְתָּהּ בְּפִי"** (תהלים פט, ב').

"וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵים שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה"
(בראשית כג א'). ראיתי בספר ילקוט מעם לועז שהקשה, מכיון שפרט
הכתוב מאה שנה וגו' אם כן 'שני חיי שרה' לכאורה מיותר, ותיקן, שמכיון
שמוא למה נסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק, שמתה מאותו הצער
(בראשית רבה נח, ח', הובא ברש"י) לכן הוסיף הכתוב תיבות אלו, שלא תטעה
לומר ש'הסיבה' גורמת המיתה אלא שאלו היו "שני חיי שרה", היינו
שהם היו השנים שלה ולא יותר, ולכן באה הסיבה להשלים את גזירת
המקום, ולא שמפני הסיבה מתה, אלא מפני שהיתה צריכה למות בגזירת
עליון - באה הסיבה.

וזה כלל גדול שאין הסיבה גורמת את הדבר, אלא שדבר השם
והשגחתו הם גורמים את הסיבות, וכלשון הזהר הק' על השי"ת: "עילת
העילות וסיבת כל הסיבות".

וראיתי בספר חסד לאברהם (מעין ד' נהר ל' בסופו) תלמיד הרמ"ק, סבו של
סבו של החיד"א, שהאבות היו יכולים לעלות בסערה
השמימה, כי מעלתם היתה הרבה יותר מאליהו,
ורק כדי לתקן את הדורות לכן הוכרחו להאסף כדרך כל
הארץ, ומיתתם - חיים הם לנו, ואתם הדבקים בה' א'
חיים כולכם היום.

יעקב מאיר

2. ספר אוסף מכתבים מכתב ס"ז.

ניצוץ אחד

ניצוץ קודש מאמרי ומכתבי
הגה"צ מורינו שליט"א

ר' צדוק מלובלין זיע"א
התעלף בברכת הבדלה
מרב התרגשות במשמעות
הבדלה.

ועיין בלק"מ (ח"ב סי' ח) שמביא את הפסוק **"וְרַחֲמֵי
רְשָׁעִים אֶכְזָרִי"** (משלי יב, י) שהסט"א מהפכת הרחמנות
להאכזריות, והאכזריות שמביא את האדם לכליון
ואבדון, מהפכת לדמות רחמנות, השם יצלינו, והם
מסלקים את הקדושה מהשם שד"י השם שמאיר
במידת היסוד כידוע בבחי' (בראשית לה, י"א) **"אֲנִי אֵל**

1. ספר אוסף מכתבים מכתב קט"ו.

עניני אמירת תהילים

האוצרות הגנוזים בתהילים - אמונה,
תפילות, הילולים, ורצונות...

אחזתיו ולא ארפנו

לפני כמה שנים כשיצאתי
משמחת ברית מילה בביהמ"ד

סאטמאר בירושלים ראיתי יהודי, 'חסידישער איד', שהיה מוכר לי משכבר
הימים, והיה לבוש עם כל 'השמונה בגדים' מלווה בבית מלא של טף ונערים,
שכל רואיהם יכירו כי הם זרע ברך ה', ולצדו מתלווה גם בנו שכבר עבר את
גיל בר-מצוה לבוש ומעוטר עם מלבושי כבוד כראוי וכיאות ליראי ה',
וראיתי ושמע לבי. תוך כדי כך פנה אלי ואמר: אתה הרי יודע את כל מה
שהיה עמי, אבקש ממך לפרסם מעשה.

ובכן, באותו ערב דברתי בפני הציבור ומלאתי בקשת אותו אברך לספר
את סיפורו, כמובן ללא הזכרת שם ורמז כל דהו:

האברך הזה גדל בבית שבור והרוס, שהיו בו כמה חולי נפש רח"ל,
והוא היה בחור מבוגר ולא מצא את מקומו, ולא זו בלבד אלא

שנוסף על כל אלה גם יצא עליו לעז באופן שהיה כמעט מיואש מלמצוא את
זיווגו ולהקים אי פעם בית בישראל. יום אחד, בצר לו, קיבל על עצמו לומר
כל ספר תהלים מידי יום עד שיוושע. ואכן במשך כמה שנים אמר בקביעות
תהלים יומם ולילה. באחד הימים שמעתי שהתארס. אך לא עבר זמן רב
וריינו אחריו, ונתבטל שידוכו, אך הוא בשלו, הוא עמד בנסיון הקשה, שגם
לאחר כל כך הרבה תהלים ספג מכה כזאת, אך בסייעתא דשמיא המשיך
במנהגו למרות הכל ולא הפסיק מאמירת התהלים ולא נפל ממדרגתו, עד
שעזר לו השי"ת שהקים בית נאמן בישראל, ויש לו רכוש ופרנסה גדולה,
וב"ה כבר זכה לבית מלא ברכת ה', כאחד האדם, וביקש לפרסם הדבר
להראות כוחה של אמירת תהלים בקביעות מבלי להתייאש.

כי בתהלים גנוזים כל הישועות לכל סוגי האנשים מאיזה מקום ומקום
שהוא, וכמאמר מוהרנ"ת שתהלים שייך גם לגרוע שבגרועים אפילו
ברוחניות. ואם יקח עצמו לתהלים ויעמוד בכך, יפתחו לפניו כל מעיינות
הישועה ויעלה על המסילה העולה בית א-ל.